

הניצחון הסופי

הסיפור האמיתי של ד"ר פליקס זנדמן, מקים חברת 'ווישיי' העולמית, שהוותר כנער במלחמה על ידי משפחה פולנית

מחזה ובימוי: נועם שמואל

תפאורה: זאב לוי תלבושות: אביה בש מזזיקה: אמיר לקנר תאורה: אורי מורג תנועה: עמית זמיר וידאו ואנימציה: נמרוד צין ונוגה פרידמן שפה ודיבור: מרגלית גז אבזרים: נרקיס אלבה ע' במאי: חני יחזקאל משתתפים: ד"ר זנדמן (המבוגר) אילן חזן, פליקס הצעיר גיא רוזן/אדם הירש, סבא נחום/קצין נאצי דרור טפליצקי, סבתא תמה/יאנובה נעמה שפירא/עירית גרון, דוד סנדר שהם שינר, מוטל בס/רוכל ליאור זוהר, מר גלס/ברקו/חייל נאצי יובל סטוניס, פניה/גולדי בס מעיין אשכנזי

מבירא עמיקתא לאיגרא רמא

פליקס ודודו סנדר

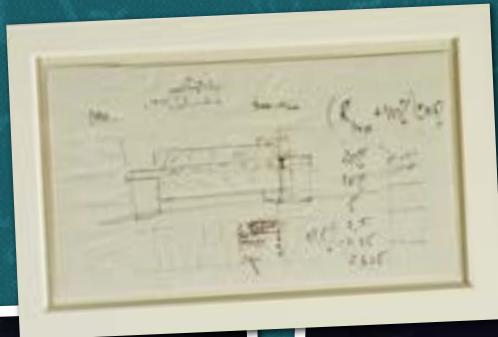
ההצגה 'הניצחון הסופי' מביאה את סיפור הישרדותו וניצחונו המופלא של ד"ר פליקס זנדמן - שורד שואה, מדען, ממציא, יזם ובעל חזון, מייסד ויו"ר חברת 'ווישיי' (Vishay) העולמית, מיצרניות הרכיבים האלקטרוניים הגדולות בעולם.

ההצגה מספרת על ימי ילדותו ובגרותו של פליקס. במלחמת העולם השנייה, בהיותו בן 15, התחבא במשך 17 חודשים בבור מסתור מתחת לביתה של משפחת פוחלסקי הפולנית, יחד עם דודו סנדר ושני יהודים נוספים.

פליקס ניצל את השהות בבור, ולמד מדודו מתמטיקה ופיזיקה. לימודים אלו, הניחו את היסודות להפיכתו למדען ולאיש עסקים חובק עולם בבגרותו.

יאנובה פוחלסקי, בעלה וחמשת ילדיה הפכו לחסידי אומות העולם, וכנהוג, ננטע עץ זית לכבודם בירושלים.

70 פטנטים רשומים על שמו של פליקס זנדמן. אחת מהמצאותיו המשמעותיות - רכיב אלקטרוני (נגד) מדויק בגודל מזערי, אותה שרבט פליקס על מפית נייר במהלך ארוחת צהריים, מוצגת במוזיאון הלאומי להיסטוריה בווישינגטון ה-Smithsonian.

תרומתו המשמעותית של ד"ר זנדמן לביטחון מדינת ישראל הייתה, כאשר המציא את 'השרוול התרמי' שהפך את טנק המרכבה לטנק המדויק והטוב בעולם. את ההמצאה הזו העניק פליקס במתנה לצה"ל.

מחויבותו של פליקס למדינה באה לידי ביטוי גם בתעשייה ובכלכלה - בהקמת מפעלי "ווישיי" בבאר שבע, בדימונה, בחולון, במגדל העמק ובכרמיאל, שכתוצאה מכך, נוצרו אלפי מקומות עבודה חדשים.

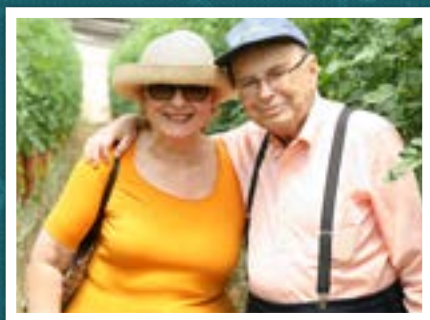
פליקס זנדמן זכה בחייו בשלל תארי כבוד ומדליות, ביניהן:

- ★ מדליית מכון בנג'מין פרנקלין בפילדלפיה
- ★ מדליית ליגיון הכבוד של צרפת
- ★ מדליית מחקר ופיתוח - מממשלת צרפת
- ★ איש השנה של איגוד האלקטרוניקה של ארצות הברית (בנוכחות הנשיא בוש).

רותה, אשתו ושותפתו של פליקס, היא ששכנעה ועודדה אותו לשתף ולספר את שעבר. לפני כן הוא לא שוחח על כך עם איש. לאט לאט, בתהליך רגיש וארוך החל פליקס להיפתח ולספר. בהמשך הציעה רותה להפוך את סיפורו לספר שנקרא 'דרכי מווישיי לוישיי'. הספר הפך לסרט דוקומנטרי בשם 'הניצחון הסופי של פליקס זנדמן' וכעת להצגה בתיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער.

אתם מוזמנים לצפות בסרט, הוא נמצא באתר של עמותת 'הניצחון הסופי':

<http://finalvictory.org>

לרותה ופליקס שלושה ילדים ותשעה נכדים. שניים מהילדים מתגוררים בארץ.

פרופסור ג'יזל גודארד - מנהלת מחלקה בבית חולים וולפסון

מרק זנדמן - יו"ר קונצרן ווישיי

אריאל קלאוזנר - רואת חשבון, מתגוררת בפילדלפיה

ד"ר פליקס זנדמן נפטר בשנת 2011 ונקבר בבית העלמין בקריית שאול.

דברים שנשאו אישים לזכרו של פליקס

רוה"מ אריאל שרון, כיכר המשפחה ביד ושם 2001

"שנים רבות ליוויתי את מעשיהם של רותה ופליקס. לא רבים יודעים, אני אולי אחד מאלה שידועים חלק, מתרומתו של פליקס לנושאי ביטחון מורכבים וחשובים ביותר. על כך כולנו צריכים להודות לו. הגרמנים רצו להרוג אותנו, ופליקס מחייה אותנו ומספק לרבים מאתנו אמצעי מחייה וקיום. ישנן דרכים רבות לומר קדיש לקורבנות השואה. פליקס זנדמן בחר לומר קדיש במעשים, לא רק במילים."

הנשיא שמעון פרס, במכתב לזכרו של ד"ר זנדמן, יוני 2016

"סיפור חייו של פליקס זנדמן – כיהודי, כציוני, כניצול שואה, כמדען מבריק ומקורי, כאיש עסקים משפיע, כמענטש, בכל רמ"ח אבריו – הוא סיפור מעורר השראה מאין כמוהו. הילד הקטן שהסתתר מהנאצים משך שנה וחצי בגומחה צרה, היה לאחד המדענים המשפיעים בעולם. הוא שינה את פני הפיזיקה. את פני האלקטרוניקה. את פני התעשייה המודרנית. את פני האנושות. הוא גילה חזון ואומץ, ואסף ניסיון ואמצעים אותם הקדיש לעם היהודי ולמדינת ישראל. פליקס יצר תרומה ותרומתו יצרה בישראל מפעלים בעלי חשיבות גדולה – כלכלית, חברתית, חינוכית, ובראש ובראשונה תעשייתית וביטחונית."

ד"ר יוסי ורדי, איש עסקים ויזם טכנולוגיות עילית, לזכרו של פליקס, 2016

"כשפליקס דיבר על מדינת ישראל, היו נוצצות לו העיניים. שיהיה טוב למדינה, שהיא תצליח, שהיא תהיה בטוחה, שיהיו מקומות עבודה, שהיא תשגשג. הוא אהב את מדינת ישראל כמו שגבר אוהב אישה. במיוחד מה שאני זוכר מפליקס, זו החכמה האדירה שלו, בנאדם עם יכולת אנליטית אדירה, וכמובן המחויבות ויצאת הדופן שלו למדינה."

האלוף ישראל טל (טליק), אבי טנק המרכבה

"במרחק 1000 מטר הפגז של טנק המרכבה יפגע בסטייה של מטר מהנקודה אליה כוון, זאת בשל הבדלי טמפרטורה לאורך קנה התותח. הבאתי את העניין בפני פליקס זנדמן ששמע על כך לראשונה בחייו. הצגתי לו את הפתרונות הנהוגים בעולם, שאינם מספקים. פליקס מצא פתרון שאני מגדיר מהפיכה קופרניקאית! בזכותו של ד"ר פליקס זנדמן, טנק המרכבה הוא היום הטנק המדויק בעולם."

משפטים שפליקס נהג לומר

פליקס הגיע להישגים למרות מצבים קשים אליהם נקלע, שלא היו בשליטתו, משום שלעולם לא התייאש. תמיד ידע שקיימת האפשרות, מכל מצב שלא יהיה, לנקוט ביוזמות ובהחלטות מבחירתו החופשית.

אנו מציעים לקרא ולשוחח עם התלמידים על המשפטים הללו. האם ישנן נקודות בחייכם, שתבנות אלו פגשו אתכם? מה אתם יכולים ללמוד מהן?

"מה שתיתן לאחרים, יישאר שלך לנצח!"

"כדי ליצור ולהגיע להישגים, צריך לחלום, להעז, ולעשות!"

"כל יום אני מרגיש צורך לעשות משהו טוב לעם שלי, למדינה שלי, ישראל"

"יש לנו מדינה טובה, יש לנו צבא חזק, המקום היחיד בו נוכל לבנות ולחיות, זו מדינת ישראל"

הצוואה של פליקס קוראת לנו להיות צנועים, להעניק לאחר, לחשוב מחוץ לקופסא, לחלום, להעז ולפעול לעשייה משמעותית.

מכל מקום, הכי נמוך וחשוך שיהיה, אדם יכול להישיר מבט לחיים, ולתעל רצון ונחישות לכדי חיים, ניצחון, מימוש והגשמה.

עמותת 'הניצחון הסופי' – חינוך, ערכים, השראה

בפברואר 2014 נוסדה עמותת 'הניצחון הסופי' שמטרתה לחשוף את סיפור ניצחוננו של ד"ר זנדמן, בארץ ובעולם. העמותה הפועלת במוסדות חינוך, ארגונים וחברות, חושפת את סיפור ניצחוננו המופלא ובכך מאירה את שעבר העם היהודי במלחמת העולם השנייה ואת תרומתם של היהודים לעולם, לאנושות ולחברה.

העמותה מעבירה סמינרים חינוכיים יוצאי דופן המביאים לידי ביטוי את עוצמת הרוח היהודית שצמחה מאפר השואה. מצוינות, מנהיגות, חשיבה מחוץ לקופסה, חשיבות הלימודים, משמעות הנתינה והעובדה כי מדינת ישראל אינה מובנת מאליה, הם חלק מתיבת המסרים לאורם פועלת העמותה.

אמצעים אמנותיים

דברי מעצב התפאורה זאב לוי, על תפאורת 'הניצחון הסופי':

ההשראה לתפאורת ההצגה הגיעה משני כיוונים.

האחד – לוח אלקטרוני המכונה מעגל מודפס, אשר לפליקס זנדמן חלק משמעותי בהמצאת רכיביו השונים, והשני – אנדרטת השואה בברלין הבנויה קוביות – קוביות בגבהים שונים ובצבע אפור.

ע"י הכלאה צורנית וצבעונית בין שני מקורות השראה נוצרה במה הבנויה בשני מפלסים ומחולקת לקוביות בגדלים שונים ולפתחים נסתרים, המשמשים את התמונות השונות.

התפאורה היא מה שמכונה תפאורה "מאפשרת" ולא תפאורה "מספרת" כאשר למעשה לא ניתן לזהות פרטים מוכרים בבמה עצמה, אך רק דרך הטקסט והתנהלות השחקנים, בליווי הקרנות וידאו ותאורה, אנחנו מקבלים את הלוויין וזמן ההתרחשות.

צוות המחלקה החינוכית של התיאטרון מאחל לכם צפייה מהנה!

משרדי תיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער (ע"ר): רחוב בלפור 30, תל אביב, מיקוד: 6521202, טל': 03-5111444, פקס: 03-5106928
מוזמנים לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.porat-theater.co.il ולהיות חברים שלנו בפיסבוק

